

**Извештај о ревизији правилности пословања Института
за здравствену заштиту деце и омладине
Војводине, Нови Сад у 2018. години у делу
који се односи на:**

- увођење скраћеног радног времена за послове на радним местима са повећаним ризиком
- набавку obroka и намирница намењених за исхрану болесника у стационарним здравственим установама
- обрачун и исплату накнаде за рад члановима управног и надзорног одбора

Број: 400-111/2019-05/7

Београд, 19. новембар 2019. године

Мисија

Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

Зашто смо спровели ову ревизију?

Теме за ревизију правилности пословања одређене су на основу резултата до сада спроведених ревизија финансијских извештаја и правилности пословања здравствених установа у периоду 2013–2017 године. У до сада спроведеним ревизијама утврђене су значајне неправилности које се односе на:

- утврђивање права на скраћено радно време, организацију рада и остваривање права по основу скраћеног радног времена;
- планирање, спровођење и праћење јавних набавки obroка и намирница за исхрану болесника (утврђивање процењене вредности, утврђивање дискриминаторских услова у конкурсној документацији, набавке по ценама већим од уговорених), што указује на слабости и одсуство интерних контрола у планирању набавки (критеријуме, правила и начин одређивања предмета јавне набавке и процењене вредности, начин испитивања и истраживања тржишта), спровођењу и контроли јавних набавки, начину праћења извршења уговора о јавној набавци;
- обрачун и исплату накнаде за рад члановима управног и надзорног одбора.

Ревизијом ће се обезбедити оцена доказа на основу које ће се у складу са утврђеном материјалношћу формирати закључци о потенцијалним случајевима материјалне неусклађености са прописима којима се уређује утврђивање права на скраћено радно време, јавне набавке и обрачун накнаде члановима органа управљања и давање препорука за унапређење пословања здравствених установа у овим областима.

Шта смо препоручили?

За уређење области која су биле предмет ревизије дато је 12 препорука које су усмерене на:

- доношење акта о процени ризика на раду којим ће идентификовати назив и локацију радних места, која представљају простор намењен за обављање послова; све систематизоване послове повезати са идентификованим радним местима као простором у којем се ти послови обављају; извршити процену ризика уз ангажовање службе медицине рада која ће учествовати у идентификацији и процени ризика у складу са критеријумима за утврђивање радног места са повећаним ризиком у здравственим установама предложеним од завода за медицину рада који оснива Република Србија, оценити и утврдити посебне здравствене услове које морају испуњавати запослени за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком;

- утврђивање права на скраћено радно време запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком на основу стручне анализе медицине рада у складу са критеријумима за скраћење времена изложености штетностима на местима рада са повећаним ризиком предложеним од завода за медицину рада који оснива Република Србија;

- увођење контролних поступака којима ће обезбедити да се набавке намирница за исхрану болесника врше у складу са прописима којима се уређују јавне набавке.

Резиме

Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине је (у даљем тексту: Институт):

1. донео Акт о процени ризика:

(1) с тим да у снимању организације рада нису одређени назив и локација радних места као простора намењених за обављање послова код послодавца у којем запослени борави или има приступ у току рада и у односу на које се врши процена ризика, већ је процена ризика извршена у односу на послове према акту којим се уређује организација и систематизација послова за чије обављање је запослени закључио уговор о раду;

(2) којим су утврђена радна места са повећаним ризиком и одређени посебни здравствени услови које морају испуњавати запослени за обављање одређених послова на тим радним местима без ангажовања службе медицине рада;

2. утврдио право на скраћено радно време:

(1) за 187 запослених који обављају послове на радним местима која нису Актом о процени ризика утврђена као радна места - послови са повећаним ризиком;

(2) за 236 запослених који обављају послове на радним местима која су Актом о процени ризика утврђена као радна места – послови са повећаним ризиком без претходне стручне анализе службе медицине рада;

(3) за 71 запосленог на радним местима – пословима за која није извршена процена

Вршио је набавке намирница за исхрану болесника које нису у потпуности у складу са прописима о јавним набавкама

Институт није вршио исплате накнаде за рад члановима Управног одбора и члановима Надзорног одбора с обзиром на то да за вршење ових јавних функција нису донете одлуке о исплати накнаде

САДРЖАЈ:

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ	6
1. УВОЂЕЊЕ СКРАЋЕНОГ РАДНОГ ВРЕМЕНА ЗА ПОСЛОВЕ НА РАДНИМ МЕСТИМА СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ.....	6
1.1. Институт није уредио права, обавезе и одговорности из радног односа колективним уговором код послодавца, односно правилником о раду	6
1.2. Институт је у 2018. години примењивао акт којим се уређује организација и систематизација послова који није садржао прописане елементе као што су опис послова, врста и степен захтеване стручне спреме, односно образовања и други посебни услови за рад на тим пословима и није донео правилник о организацији и систематизацији послова у року прописаном Законом о запосленима у јавним службама.....	6
1.3. Институт је донео Акт о процени ризика:.....	8
1) с тим да у снимању организације рада нису одређени назив и локација радних места као простора намењених за обављање послова код послодавца у којем запослени борави или има приступ у току рада и у односу на које се врши процена ризика, већ је процена ризика извршена у односу на послове према акту којим се уређује организација и систематизација послова за чије обављање је запослени закључио уговор о раду;.....	8
2) којим су утврђена радна места - послови са повећаним ризиком и одређени посебни здравствени услови које морају испуњавати запослени за обављање одређених послова на тим радним местима, без ангажовања службе медицине рада.....	8
1.4. Институт је увео скраћено радно време за 187 запослених који обављају послове на радним местима која нису Актом о процени ризика утврђена као радна места - послови са повећаним ризиком и на тај начин преузео обавезе и извршио расходе за плате за часове рада који нису ефективно извршени у износу од најмање 7,8 милиона динара.....	10
1.5. Институт је увео скраћено радно време за 236 запослених који обављају послове на радним местима која су Актом о процени ризика утврђена као радна места – послови са повећаним ризиком, без претходне стручне анализе службе медицине рада.	10
1.6. Институт је увео скраћено радно време за 71 запосленог на пословима који се обављају на радним местима за која није извршена процена ризика у Акту о процени ризика.	11
1.7. Институт није свим запосленим на радним местима са повећаним ризиком обезбедио обављање претходног лекарског прегледа пре почетка рада, као и периодичних лекарских прегледа у току рада	12
1.8. Институт је распоредио 18 запослених мајки са децом до три године старости на послове који се обављају на радним местима са повећаним ризиком	14
1.9. Послове у области безбедности и здравља на раду у Институту обавља лице које почев од 1. децембра 2017. године не испуњава услове у погледу стручне спреме за обављање тих послова	14
1.10. Институт је у 2018. години уводио рад дужи од пуног радног времена запосленима који обављају послове на радним местима која су Актом о процени ризика утврђена као радна места са повећаним ризиком и на којима је уговором о раду утврђено скраћено радно време	15
2. НАБАВКА ОБРОКА И НАМИРНИЦА НАМЕЊЕНИХ ЗА ИСХРАНУ БОЛЕСНИКА У СТАЦИОНАРНИМ ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА	17
2.1. Институт је повећао обим набавке намирница за исхрану болесника у износу од 2,4 милиона динара без спроведеног поступка јавне набавке.....	17
2.2. Институт је повећао обим набавке намирница за исхрану болесника без измене уговора закључивањем анекса уговора и без доношења одлуке о измени уговора и њеног објављивања на Порталу јавних набавки и без подношења извештаја Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији.....	17

2.3. Институт није утврдио процењену вредност јавних набавки намирница и прехранбених производа и на основу истраживања тржишта предмета јавне набавке чиме би обезбедио валидност процене у време покретања поступка	17
2.4. Модели уговора као обавезни елемент конкурсне документације и закључени уговори о набавци намирница нису садржали одредбу да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години.....	18
2.5. Институт је прихватио понуду јединог понуђача чија је понуђена цена била незнатно већа од процењене вредности јавне набавке која из тог разлога по процени ревизора није била већа од упоредиве тржишне цене, с тим да није након доношења одлуке доставио образложен извештај Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији	19
2.6. Институт у 2018. години није вршио контролу мера, радњи и аката у поступку планирања, спровођења поступака и извршења уговора о јавним набавкама формирањем Службе контроле јавних набавки, како је то уређено чл. 54-60 Правилника о ближем уређивању поступака јавне набавке	19
СКРЕТАЊЕ ПАЖЊЕ	21
II ПРЕПОРУКЕ	22
III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА.....	24
IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	26
1. ПРЕДМЕТ РЕВИЗИЈЕ	26
2. РЕВИДИРАНИ ПЕРИОД ПОСЛОВАЊА	26
3. ИНФОРМАЦИЈЕ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	26
4. ОБИМ РЕВИЗИЈЕ, ОГРАНИЧЕЊА У ПОГЛЕДУ ОБИМА	27
5. КРИТЕРИЈУМИ	27
6. МЕТОДОЛОГИЈА РАДА	28
7. СТАНДАРДИ РЕВИЗИЈЕ ПРИМЕЊЕНИ У РЕВИЗИЈИ	29
V ПРИЛОГ 1 – МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ.....	30
VI ПРИЛОГ 2 – УВОЂЕЊЕ СКРАЋЕНОГ РАДНОГ ВРЕМЕНА ЗА ПОСЛОВЕ НА РАДНИМ МЕСТИМА СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ.....	31
VII ПРИЛОГ 3 – НАБАВКА ОБРОКА И НАМИРНИЦА НАМЕЊЕНИХ ЗА ИСХРАНУ БОЛЕСНИКА	42

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. УВОЂЕЊЕ СКРАЋЕНОГ РАДНОГ ВРЕМЕНА ЗА ПОСЛОВЕ НА РАДНИМ МЕСТИМА СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ

1.1. Институт није уредио права, обавезе и одговорности из радног односа колективним уговором код послодавца, односно правилником о раду У поступку ревизије Институт није предочио колективни уговор код послодавца, односно правилник о раду којима се уређују права, обавезе и одговорности из радног односа.

Одредбом члана 1 став 2 Закона о раду¹ прописано је да се права, обавезе и одговорности из радног односа уређују и колективним уговором и уговором о раду, као и правилником о раду, под условима прописаним одредбама члан 3 став 2 Закона о раду.

Институт није уредио права, обавезе и одговорности из радног односа колективним уговором код послодавца, односно правилником о раду, што није у складу са одредбама члана 1 став 2 и члана 3 став 2 Закона о раду.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 1*).

1.2. Институт је у 2018. години примењивао акт којим се уређује организација и систематизација послова који није садржао прописане елементе као што су опис послова, врста и степен захтеване стручне спреме, односно образовања и други посебни услови за рад на тим пословима и није донео правилник о организацији и систематизацији послова у року прописаном Законом о запосленима у јавним службама. Институт је у 2018. години примењивао Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Институту за здравствену заштиту деце и омладине Војводине² који није садржао опис послова, врсту и степен захтеване стручне спреме, односно образовања и друге посебне услове за рад на тим пословима.

Према наводима одговорних лица, у недостатку наведених елемената, које правилник о организацији и систематизацији послова код послодавца обавезно садржи, Институт се служио описом послова и условима за обављање систематизованих послова утврђених претходним Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Институту за здравствену заштиту деце и омладине Војводине.⁴

Одредбама члана 24 став 2 Закона о раду и члана 5 став 2 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република

¹ "Службени гласник РС", бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 - одлука УС, 113/17 и 95/18 - аутентично тумачење

² Број: 615 од 5. фебруара 2016. године

³ Број: 1793 од 4. априла 2016. године – Прва Измена и допуна Правилника

Број: 598 од 1. марта 2017. године – Друга Измена и допуна Правилника

Број: 3128 од 10. новембра 2017. године – Трећа Измена и допуна Правилника

⁴ Број: 2037 од 29. августа 2012, који је имао 19 измена и допуна

Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе⁵ прописано је да се правилником о организацији и систематизацији послова утврђују организациони делови код послодавца, назив и опис послова, врста и степен захтеване стручне спреме, односно образовања, радно искуство и друге посебне услове за рад на тим пословима, а може да се утврди и број извршилаца.

Одредбама члана 32 Закона о запосленима у јавним службама⁶ Правилник о организацији и систематизацији послова у јавној служби доноси директор јавне службе уз претходно прибављену сагласност органа управљања, осим ако законом којим се уређује рад јавне службе није другачије одређено и након затраженог мишљења репрезентативног синдиката код послодавца. Одредбама члана 159 истог закона прописано је да су јавне службе дужне, у року од 90 дана од дана његовог ступања на снагу, донесу Правилник о организацији и систематизацији послова у јавној служби усклађен са одредбама закона којим се уређује систем плата у јавном сектору. С обзиром да је Закон о запосленима у јавним службама ступио на снагу 25. децембра 2017. године, Институт је био дужан да у року од 90 дана од дана ступања на снагу наведеног закона (до 26. марта 2018. године) донесе правилник о организацији и систематизацији послова усклађен са одредбама закона којим се уређује систем плата у јавном сектору.

Институт је у 2018. години примењивао акт којим се уређује организација и систематизација послова који није садржао прописане елементе као што су опис послова, врста и степен захтеване стручне спреме, односно образовања и други посебни услови за рад на тим пословима, што није у складу са чланом 24 став 2 Закона о раду и раду и члана 5 став 2 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, и није донео правилник о организацији и систематизацији послова у року прописаном чланом 159 Закона о запосленима у јавним службама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 2*).

⁵ "Службени гласник РС", бр. 1/15

⁶ "Службени гласник РС", бр. 113/17 и 95/18

1.3. Институт је донео Акт о процени ризика: Институт је донео Одлуку о покретању поступка процене ризика на радном месту и у

- 1) **с тим да у снимању радној околини⁷ којом је за спровођење поступка организације рада нису процене ризика одредио Институт „Ватрогас“ доо, одређени назив и локација Нови Сад, правно лице са лиценцом у области радних места као простора безбедности и здравља на раду и запосленог који намењених за обављање је одговоран за координацију између Института послова код послодавца у „Ватрогас“, доо Нови Сад и Института. којем запослени борави Поступајући по Решењу⁸ Одељења инспекције или има приступ у току рада за Јужнобачки управни округ Инспектората рада и у односу на које се за рад Министарства рада и социјалне политике врши процена ризика, већ Републике Србије, Институт је донео Акте о је процена ризика процени ризика на радним местима и у радној извршена у односу на околини⁹ посебно за сваку организациону послове према акту којим јединицу.**

се уређује организација и Одредбама члана 13 став 1 Закона о систематизација послова безбедности и здрављу на раду¹⁰ прописано је да за чије обављање је је послодавац дужан да донесе акт о процени запослени закључио ризика у писменој форми за сва радна места у уговор о раду; радној околини и да утврди начин и мере за

- 2) **којим су утврђена радна њихово отклањање. Радно место, у смислу тог места - послови са закона, јесте простор намењен за обављање повећаним ризиком и послова код послодавца у којем запослени борави одређени посебни или има приступ у току рада и који је под здравствени услови које непосредном или посредном контролом морају испуњавати послодавца (члан 4 став 1 тачка б) Закона о запослени за обављање безбедности и здрављу).**

одређених послова на тим Законом о раду је прописано да се радним местима, без правилником о организацији и систематизацији ангажовања службе утврђују организациони делови код послодавца, назив и опис послова, врста и степен захтеване стручне спреме, односно образовања и други посебни услови за рад на тим пословима, а може да се утврди и број извршилаца (члан 24 став 2). Овим законом је прописано да се радни однос заснива уговором о раду који закључују запослени и послодавац и да исти, између осталог, садржи назив и опис послова, које запослени треба да обавља (члан 30 став 1 и члан 33 став 1 тачка 4)).

Одредбама члана 16 Закона о безбедности и здрављу на раду прописано је да је послодавац дужан да актом о процени ризика, на основу оцене службе медицине рада, одреди посебне здравствене услове које морају испуњавати запослени на радном месту са повећаним ризиком,

⁷ Број: 2510/1-07 од 30. октобра 2007. године

⁸ Број: 383-164-1542/2009 од 11. децембра 2009. године

⁹ Број: 297/2010 од 2. фебруара 2010. године

¹⁰ "Службени гласник РС", бр. 101/05, 91/15 и 113/17 - др. закон

као и да служби медицине рада, коју ангажује, обезбеди услове за самостално обављање послова заштите здравља запослених.

Одредбама члана 41 став 1 наведеног закона прописано је да послодавац ангажује службу медицине рада за обављање послова заштите здравља запослених на раду. Ставом 2 истог члана прописано је да је служба медицине рада је дужна да обавља послове у складу са овим законом, а нарочито, између осталог, да учествује у идентификацији и процени ризика на радном месту и радној околини приликом састављања акта о процени ризика, као и да оцењује и утврђује посебне здравствене способности које морају да испуњавају запослени за обављање одређених послова на радном месту са повећаним ризиком.

Институт је донео Акт о процени ризика на радним местима и у радној околини:

- 1) с тим да у снимању организације рада нису одређени назив и локација радних места као простора намењених за обављање послова код послодавца у којем запослени борави или има приступ у току рада и у односу на које се врши процена ризика, већ је процена ризика извршена у односу на послове према акту којим се уређује организација и систематизација послова за чије обављање је запослени закључио уговор о раду, што није у складу са одредбом члана 4 став 1 тачка б) Закона о безбедности и здрављу на раду и чланом 6 и чланом 10 став 6 Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини;
- 2) којим су утврђена радна места са повећаним ризиком и одређени посебни здравствени услови које морају испуњавати запослени за обављање одређених послова на тим радним местима, без ангажовања службе медицине рада, што није у складу са одредбама чл. 16 и 41 став 1 и 2 Закона о безбедности и здрављу на раду.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 3*).

Више детаља у вези овог налаза дато је Прилогу 2.

1.4. Институт је увео скраћено радно време за 187 запослених који обављају послове на радним местима која нису процени ризика утврђена као повећаним ризиком и на тај начин преузео обавезе и извршио расходе за плате за часове рада који нису ефективно извршени у износу од најмање 7,8 милиона динара

Институт је уговорима о раду/анексима уговора о раду утврдио скраћено радно време за запосленима који обављају послове на радним местима која нису процени ризика утврђена као радна места - послови са повећаним ризиком. Одредбом члана 52 став 1 Закона о раду и члана 37 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе је прописано да се запосленом који ради на нарочито тешким, напорним и за здравље штетним пословима, утврђеним законом или општим актом, на којима и поред примене одговарајућих мера безбедности и заштите живота и здравља на раду, средстава и опреме личне заштите, постоји повећано штетно дејство на здравље запосленог (радна места са повећаним ризиком) скраћује радно време сразмерно штетном дејству услова рада на здравље и радну способност запосленог, а највише 10 часова дневно.

Институт је уговорима о раду/анексима уговора о раду утврдио скраћено радно време за 187 запослених који обављају послове на радним местима која нису процени ризика утврђена као радна места - послови са повећаним ризиком, што није у складу са одредбом члана 52 став 1 Закона о раду и члана 37 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе. На тај начин, увођењем скраћеног радног времена овим лицима, преузете су обавезе и извршени расходи за плате, по основу часова рада који нису ефективно извршени у износу од најмање 7,8 милиона динара, што није у складу са одредбом члана 56 став 4 Закона о буџетском систему.¹¹

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 4*).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу 2.

1.5. Институт је увео скраћено радно време за 236 запослених који обављају послове на радним

Институт је уговорима о раду/анексима уговора о раду утврдио скраћено радно време за 236 запослених који обављају послове на радним

¹¹ "Службени гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18 и 31/19

местима која су Актом о процени ризика утврђена као радна места – као радна места/послови са повећаним ризиком. У поступку ревизије нису пружени докази о томе да претходне стручне анализе службе је увођење скраћеног радног времена извршено на основу стручне анализе службе медицине рада.

Одредбом члана 52 став 2 Закона о раду прописано је да се скраћено радно време утврђује на основу стручне анализе у складу са законом. Одредбом члана 38 став 1 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе прописано је да се радно време запосленог, у складу са законом, скраћује сразмерно штетном дејству услова рада на здравље и радну способност запосленог, у складу са извршеном проценом ризика и стручном анализом службе медицине рада.

Институт је уговорима о раду/анексима уговора о раду утврдио скраћено радно време за 236 запослених који обављају послове на радним местима која су Актом о процени ризика утврђена као радна места/послови са повећаним ризиком, без претходно извршене стручне анализе службе медицине рада, што није у складу са одредбама члана 52 став 2 Закона о раду и 38 став 1 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 5*).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу 2.

1.6. Институт је увео скраћено радно време за 71 запосленог на радним местима за која није извршена процена ризика у Акту о процени ризика.

Упоредним прегледом радних места/послова на којима је утврђено скраћено радно¹² време и радних места/ послова на којима је извршена процена ризика у Акту о процени ризика Института, утврђено је да Актом о процени ризика није обухваћен део систематизованих послова Института, а запосленима који обављају те послове је уговорима о раду/анексом уговора о раду утврђено скраћено радно време.

Као што је већ наведено у цитираним одредбама члана 52 став 1 Закона о раду и члана 37 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија,

¹² Податак добијен од Службе за правне, економско – финансијске, техничке и друге сличне послове Института

аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе предуслов за то да послодавац може запосленом утврдити право на скраћено радно време јесте да тај запослени обавља послове на радном месту са повећаним ризиком које је као такво утврђено актом о процени ризика за сва радна места у радној околини. Према члану 13 Закона о безбедности и здрављу на раду послодавац је дужан да донесе акт о процени ризика у писменој форми. Начин и поступак процене ризика од настанка повреда на раду или оштећења здравља, односно обољења запосленог на радном месту и у радној околини, као и начин и мере за њихово отклањање које послодавац уређује актом о процени ризика је ближе уређен Правилником о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини¹³. Према одредбама члана 3 наведеног правилника процена ризика, између осталог, обухвата и снимање организације рада. Снимак организације рада послодавца, према члану 6 истог правилника, представља увид у акт послодавца којим се уређује његово унутрашње уређење, односно организација и систематизација радних места за обављање послова из делатности послодавца и садржи послове, називе и локацију радних места где се обављају ти послови, услове за заснивање радног односа и број запослених на тим радним местима.

Институт је уговорима о раду/анексима уговора о раду утврдио скраћено радно време запосленима који обављају послове на радним местима за која није извршена процена ризика у Акту о процени ризика, што није у складу са одредбама члана 52 став 1 Закона о раду и чланом 37 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 3 тачка 2*) и *Препорука број 5*).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу број 2.

1.7. Институт није свим У поступку ревизије Институт није пружио **запосленим на радним местима са** доказе о томе да су сви запослени који обављају **повећаним ризиком обезбедио** послове на радним местима са повећаним

¹³ "Службени гласник РС", бр. 72/06, 84/06 - испр., 30/10 и 102/15

обављање претходног лекарског ризиком обављали претходне лекарске прегледе прегледа пре почетка рада, као и пре почетка рада или њиховог распоређивања на периодичних лекарских прегледа у ове послове, као и периодичне лекарске прегледе току рада у току рада.

Сагласно одредби члана 15 став 1 тачка 8) Закона о безбедности и здрављу на раду прописано је да је послодавац дужан да обезбеди на основу акта о процени ризика и оцене службе медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са овим законом. Одредбом члана 43 став 1 истог закона и члана 66 став 1 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе прописано је да је послодавац дужан да запосленом на радном месту са повећаним ризиком пре почетка рада обезбеди претходни лекарски преглед, као и периодични лекарски преглед у току рада. Сагласно одредбама члана 41 став 1 и 2 тачка 5) Закона о безбедности и здрављу на раду послодавац ангажује службу медицине рада за обављање послова заштите здравља на раду која је дужна, између осталог, да врши претходне и периодичне лекарске прегледе запослених на радним местима са повећаним ризиком и издаје извештаје о лекарским прегледима у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду.

Одредбама члана 38 Закона о раду и члана 64 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе прописано је да послодавац може да закључи уговор о раду за послове са повећаним ризиком само ако запослени испуњава услове за рад на тим пословима, односно да запослени може бити ангажован на пословима са повећаним ризиком ако је здравствено способан за обављање послова са повећаним ризиком. Запослени може да ради на овим пословима само на основу претходно утврђене здравствене способности за рад на тим пословима од стране надлежног здравственог органа, у складу са законом.

Институт није обезбедио свим запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком обављање претходног лекарског прегледа пре почетка рада, као и периодичних лекарских прегледа у току рада, што није у складу са одредбама чл. 15 став 1

тачка 8), члана 43 став 1 Закона о безбедности и здрављу на раду и члана 66 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 6*).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу број 2.

1.8. Институт је распоредио 18 запослених мајки са децом до три године старости на послове који се обављају на радним местима са повећаним ризиком У поступку ревизије утврђено је да је у Институту у току 2018. године 18 запослених мајки са дететом до три године, обављало послове на радним местима са повећаним ризиком.

Одредбама члана 65 став 1 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе је прописано да запослена мајка са дететом до три године не може да ради на пословима са повећаним ризиком.

Институт је распоредио 18 запослених мајки са децом до три године старости на послове који се обављају на радним местима са повећаним ризиком, што није у складу одредбама члана 65 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 7*).

1.9. Послове у области безбедности и здравља на раду у Институту обавља лице које почев од 1. децембра 2017. године не испуњава услове у погледу стручне спреме за обављање тих послова Институт је донео Одлуку број: 532/2 од 30. 3. 2009. године којом је за обављање послова у области безбедности и здравља на раду одредио лице са средњом стручном спремом.

Сагласно одредбама члана 37а Закона о безбедности и здрављу на раду прописано је да је послодавац у делатностима здравствене и социјалне заштите дужан да за послове безбедности и здравља на раду одреди лице које има најмање стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању од три године из научне, односно стручне области у оквиру образовно – научног поља техничко – технолошких наука, природно – математичких наука или медицинских наука.

Одредбом члана 40 став 3 Закона о изменама и допунама Закона о безбедности и здрављу на раду прописано је да лице које се 1. децембра 2017. затекне да обавља послове безбедности и здравља на раду, а не испуњава услове утврђене у члану 17 тог закона, може да настави да обавља те послове до испуњења услова утврђених овим законом, а најдуже пет година, осим лица које их је обављало до дана почетка примене члана 17 и којем је до испуњења услова за престанак радног односа са правом на старосну пензију преостало највише пет година.

Имајући у виду наведени, законски прописан прелазни период, Институт је дужан да до 1. децембра 2022. године за обављање послова у области безбедности и здравља на раду одреди друго лице које испуњава услове у погледу степена стручне спреме прописане чланом 37а Закона о безбедности и здрављу на раду, уколико запослени којег је одредио горе поменутом одлуком и који обавља ове послове не испуни прописане услове до датог рока.

1.10. Институт је у 2018. години У поступку ревизије је утврђено да је **уводио рад дужи од пуног радног** Институт уводио рад дужи од пуног радног **времена запосленима који** времена запосленима који обављају послове на **обављају послове на радним** радним местима која су Актом о процени ризика **местима која су Актом о процени** утврђена као радна места са повећаним ризиком и **ризика утврђена као радна места са** на којима је уговором о раду утврђено скраћено **повећаним ризиком и на којима је** радно време. **уговором о раду утврђено скраћено** **радно време**

Сагласно одредби члана 53 став 4 Закона о раду запосленом који ради на пословима на којима је уведено скраћено радно време не може се одредити прековремени рад на тим пословима, ако законом није другачије одређено.

Законом о здравственој заштити¹⁴ је прописано да је здравствена установа дужна, да у оквиру утврђеног недељног распореда рада и радног времена, пружа здравствену заштиту радом у једној, две или више смена, у складу са делатношћу здравствене установе, о чему одлуку доноси директор здравствене установе. Облици прековременог рада здравствених радника, у смислу овог закона су дежурство, приправност и рад по позиву. Дежурство, као облик прековременог рада, уводи се здравственим радницима уколико здравствена установа није у могућности да обезбеди здравствену заштиту

¹⁴ "Службени гласник РС", бр. 107/05, 72/09 - др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 - др. закон, 93/14, 96/15, 106/15, 113/17 - др. закон и 105/17 - др. закон

организацијом рада у сменама или прерасподелом радног времена. Директор здравствене установе доноси одлуку о увођењу и обиму дежурства на нивоу здравствене установе, као и по здравственом раднику.

Одредбама члана 53 став 4 Закона о раду је прописано да послодавац не може да одреди прековремени рад запосленима који раде на пословима са скраћеним радним временом.

Институт је уводио рад дужи од пуног радног времена запосленима који обављају послове на радним местима која су Актом о процени ризика утврђена као радна места са повећаним ризиком и на којима је уговором о раду утврђено скраћено радно време, што није у складу са одредбама члана 53 став 4 Закона о раду.

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу број 2.

2. НАБАВКА ОБРОКА И НАМИРНИЦА НАМЕЊЕНИХ ЗА ИСХРАНУ БОЛЕСНИКА У СТАЦИОНАРНИМ ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА

2.1. Институт је повећао обим набавке намирница за исхрану болесника у износу од 2,4 милиона динара без спроведеног поступка јавне набавке Институт је у 2018. години вршио набавку намирница за исхрану болесника по закљученим уговорима о јавним набавкама из 2017. и 2018. године. Институт је у 2018. години, по овим уговорима, извршио набавке у износу од 20,9 милиона динара. Међутим код четири уговора којима су преузете обавезе у износу од 8,8 милиона динара, извршени су расходи у износу од 11,2 милиона динара, што представља извршење расхода преко обавеза преузетих уговором у износу од 2,4 милиона динара.

Утврђено је да је Институт повећао обим предмета набавке намирница за исхрану болесника у износу од 2,4 милиона динара преко уговорених вредности с тим да није извршено спровођење јавних набавки, без обзира на то што нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама¹⁵ прописани одредбама чл. 7, 7а и 115 став 1 Закона о јавним набавкама. На тај начин није поступљено у складу са чланом 56 став 4 Закона о буџетском систему.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 8*).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу број 3.

2.2. Институт је повећао обим набавке намирница за исхрану болесника без измене уговора закључивањем анекса уговора и без доношења одлуке о измени уговора и њеног објављивања на Порталу јавних набавки и без подношења извештаја Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији Увидом у извршење уговора о набавкама намирница за исхрану болесника у току 2018. године и увидом у табеларни приказ реализације уговора достављеног у поступку ревизије, установљено је да је повећан обим предмета набавке намирница за исхрану болесника за износ од 127 хиљада динара о чему нису закључивани анекси уговора, нису доношене одлуке о изменама уговора и нису о томе обавештени Управа за јавне набавке и Државна ревизорска институција, што није у складу са чланом 115 ст. 1 и 5 Закона о јавним набавкама. На тај начин није поступљено у складу са чланом 57 Закона о буџетском систему.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 9*).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу број 3.

2.3. Институт није утврдио вредност јавних набавки Институт је процену вредности набавки намирница и прехранбених производа утврдио полазећи од цена у понудама из јавних набавки

¹⁵ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

намирница и прехранбених производа и на основу истраживања тржишта предмета јавне набавке чиме би обезбедио валидност процене у време покретања поступка

спроведених у претходној години.

Институт није пружио доказе о томе да је одредио процењену вредност јавне набавке намирница и прехранбених производа и на основу истраживања тржишта, односно у поступку ревизије није пружио доказ о томе да је извршио проверу цене намирница и прехранбених производа у време покретања поступка јавне набавке у 2017. и 2018. години, већ је процену вредности предмета заснивао на ценама из уговора о набавкама закљученим у претходним годинама као резултат претходног искуства у набавци конкретног предмета набавке.

Институт није утврдио процењену вредност јавних набавки намирница и прехранбених производа и на основу истраживања тржишта предмета јавне набавке чиме би обезбедио валидност процене у време покретања поступка, што није у складу са чланом 64 став 3 Закона о јавним набавкама и чланом 15 Правилника о ближе уређивању поступка јавне набавке Института за здравствену заштиту деце и омладине Војводине¹⁶ (у даљем тексту: Правилник).

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 10*).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу број 3.

2.4. Модели уговора као обавезни елемент конкурсне документације и закључени уговори о набавци намирница нису садржали одредбу да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години

У поступку ревизије утврђено је да је Институт закључивао уговоре за набавку намирница за исхрану болесника по моделима уговора који нису садржали одредбу да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години.

Одредбом члана 7 Уредбе о критеријумима за утврђивање природе расхода и условима и начину прибављања сагласности за закључивање одређених уговора који, због природе расхода, захтевају плаћање у више година¹⁷ прописано је да модел уговора, као обавезни елемент конкурсне документације која се припрема у поступку јавне набавке, мора садржати одредбу да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години.

Институт је закључивао уговоре о набавци намирница за исхрану болесника у трајању до 12 месеци који се извршавају у две буџетске године с тим

¹⁶ Број 1765-1-7 од 18. јуна 2014. године

¹⁷ „Службени гласник РС“, бр. 21/14 и 18/19

да у тим уговорима није садржана одредба да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години, што није у складу са одредбом члана 7 став 2 Уредбе о критеријумима за утврђивање природе расхода и условима и начину прибављања сагласности за закључивање одређених уговора који, због природе расхода, захтевају плаћање у више година.

2.5. Институт је прихватио понуду јединог понуђача чија је понуђена цена била незнатно већа од процењене вредности јавне набавке која из тог разлога по процени ревизора није била већа од упоредиве тржишне цене, с тим да није након доношења одлуке доставио образложен извештај Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији

У поступку ревизије утврђено да је субјект ревизије при спровођењу јавне набавке „Набавка намирница и прехранбених производа“, за Партију 3 „Млеко и млечне прерађевине“ доделио уговор једином понуђачу чија је понуђена цена била незнатно већа од процењене вредности за предметну партију. Понуда јединог понуђача је прихваћена с тим да није достављен образложен извештај Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији након доношења одлуке о додели уговора. Одредбом члана 107 ст 4 и 5 прописано је да наручилац може доделити уговор понуђачу чија понуда садржи понуђену цену већу од процењене вредности јавне набавке ако није већа од упоредиве тржишне цене и ако су понуђене цене у свим одговарајућим понудама веће од процењене вредности јавне набавке и да је дужан да након доношења одлуке достави образложен извештај Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији.

Институт је у поступку јавне набавке „Набавка намирница и прехранбених производа“ - Партија 3 „Млеко и млечне прерађевине“ прихватио понуду понуђача чија је понуђена вредност била већа од процењене вредности за предметну партију с тим да није достављен образложен извештај Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији, што није у складу са члана 107 став 5 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 11*).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу број 3.

2.6. Институт у 2018. години није вршио контролу мера, радњи и аката у поступку планирања, спровођења поступака и извршења уговора о јавним набавкама

У поступку ревизије, прибављено је писано изјашњење руководства субјекта ревизије дато као Информација о начину спровођења контроле јавних набавки у складу са чл. 54-60 Правилника. Правилником је уређена процедура планирања и спровођења поступака јавних набавки и извршење уговора унутар Института. Одредбама члана

Службе контроле јавних набавки, како је то уређено чл. 54-60 Правилника о ближем уређивању поступака јавне набавке 54 Правилника је уређено да контролу јавних набавки врши Служба контроле јавних набавки наручиоца, коју чине руководилац службе и запослени који имају стручна знања из области предмета набавке и области пословања наручиоца (здравствене, правне, економске, грађевинске, електро струке, информационе технологије и др). Члан 56 Правилника уређује да се контрола јавних набавки спроводи у складу са донетим годишњим планом контроле, који припрема Служба контроле јавних набавки, а одобрава руководилац Института. О извршеној контроли, сачињава се извештај о спроведеној контроли који се доставља руководиоцу Института, субјекту контроле и органу који врши надзор над пословањем наручиоца.

Институт није образовао Службу контроле јавних набавки како је то уређено чл. 54-60 Правилника о ближем уређивању поступака јавне набавке.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 12*).

Скретање пажње

1. Управни одбор Института није расписао јавни конкурс за именовање директора на основу кога би се извршио избор кандидата ради утврђивања предлога оснивачу, односно Покрајинска влада у периоду од јуна 2017. године до новембра 2018. године није именovala вршиоца дужности директора на период од шест месеци. Потребно је да Управни одбор Института распише јавни конкурс за именовање директора у роковима прописаним Законом о здравственој заштити.

1.1 У периоду од јуна 2017. године до новембра 2018. године није расписиван конкурс за именовање директора Института, нити је Покрајинска влада доносила решења о именовању вршилаца дужности. На тај начин се може довести у питање ко је лице овлашћено за представљање и заступање Института по истеку мандатног периода од шест месеци на који је извршено именовање вршиоца дужности. У 2018. години, као периоду на који се односи ревизија, послови директора Института обављани су у својству вршиоца дужности директора на основу Решења Покрајинске владе број 022-774/2016 од 7. децембра 2016. године којим је вршилац дужности именован на период од шест месеци и Решења Покрајинске владе 127 број 022-919/2018 од 15. новембра 2018. године којим је исто лице именовано на период од шест месеци. За све време обављања послова вршиоца дужности директора исто лице је у регистру Привредног суда евидентирана као лице овлашћено за заступање Института. На тај начин, исто лице је обављало послове вршиоца дужности директора а да у периоду од јуна 2017. године до новембра 2018. године Управни одбор Института није расписивао конкурс за именовање директора нити су од оснивача доношена решења о именовању вршиоца дужности по истеку мандатног периода од шест месеци. Обављање послова вршиоца дужности директора Института, с тим да није расписиван јавни конкурс за избор кандидата и достављан предлог оснивачу, као и без доношења решења о именовању вршиоца дужности директора од оснивача Института, није било у складу са чл. 132-134 Закона о здравственој заштити који је био у примени до априла 2019. године.

II ПРЕПОРУКЕ

Препорука број 1: Препоручује се одговорним лицима Института да се права, обавезе и одговорности из радног односа уреде колективним уговором код послодавца, односно правилником о раду.

Препорука број 2: Препоручује се одговорним лицима Института да се донесе правилник о организацији и систематизацији послова усклађен са одредбама закона којим се уређује систем плата у јавном сектору, који ће садржати све елементе прописане одредбама члана 24 став 2 Закона о раду и уређене чланом 5 став 2 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Препорука број 3: Препоручује се одговорним лицима Института да се донесе акт о процени ризика у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду којим ће се:

- 1) идентификовати назив и локација радних места, која представљају простор намењен за обављање послова Института у којем запослени борави или има приступ у току рада;
- 2) сви послови систематизовани актом о организацији и систематизацији послова повезати са идентификованим радним местима као простором у којем се ти послови обављају;
- 3) извршити процена ризика на свим идентификованим радним местима уз ангажовање службе медицине рада која ће учествовати у идентификацији и процени ризика у складу са критеријумима за утврђивање радног места са повећаним ризиком у здравственим установама предложеним од завода за медицину рада који оснива Република Србија;
- 4) оценити и утврдити посебни здравствени услови које морају испуњавати запослени за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком на основу оцене службе медицине рада.

Препорука број 4: Препоручује се одговорним лицима Института да закључе анексе уговора о раду којима ће запосленима који обављају послове на радним местима која актом о процени ризика нису утврђена као радна места с повећаним ризиком утврдити радно време у трајању од 40 часова недељно.

Препорука број 5: Препоручује се одговорним лицима Института да се право на скраћено радно време утврђује запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком на основу стручне анализе медицине рада у складу са критеријумима за скраћење времена изложености штетностима на местима рада са повећаним ризиком предложеним од завода за медицину рада који оснива Република Србија.

Препорука број 6: Препоручује се одговорним лицима Института да се свим запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком обезбеди обављање претходног лекарског прегледа пре почетка рада, као и периодичних лекарских прегледа у току рада у складу са одредбама чл. 15 став 1 тачка 8), члана 43 став 1 Закона о безбедности и здрављу на раду и члана 66 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Препорука број 7: Препоручује се одговорним лицима Института да преиспитају могућност распоређивања запослених жена, мајки са децом до три године старости, на

послове који се обављају на радним местима која актом о процени ризика нису утврђена као радна места с повећаним ризиком.

Препорука број 8: Препоручује се одговорним лицима Института да уведу контролне поступке којима ће обезбедити да се набавке намирница за исхрану болесника врше у складу са прописима којима се уређују јавне набавке.

Препорука број 9: Препоручује се одговорним лицима Института да уведу контролне поступке којима ће обезбедити да измене уговора о јавним набавкама у погледу повећања обима предмета набавке врше закључивањем анекса уговора, доношењем одлука о измени уговора и обавештавањем надлежних државних органа на начин прописан Законом о јавним набавкама.

Препорука број 10: Препоручује се одговорним лицима Института да предузму мере да се процењена вредност јавне набавке намирница заснива и на спроведеном испитивању, односно истраживању тржишта предмета јавне набавке, како би се обезбедила валидност процене у време покретања поступка.

Препорука број 11: Препоручује се одговорним лицима Института да се процењена вредност јавне набавке заснива на спроведеном испитивању односно истраживању тржишта предмета јавне набавке, како би се могла утврђивати упоредивост са тржишном ценом у случајевима да све понуде садрже понуђену цену изнад процењене вредности јавне набавке, као и да се у случајевима прихватања понуде која садржи цену изнад процењене вредности доставља образложен извештај Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији.

Препорука број 12: Препоручује се одговорним лицима Института да контролу планирања, спровођења поступка и извршења јавних набавки врши на начин прописан интерним актом којим се ближе уређују јавне набавке, односно да изменом интерног акта уреде питање контроле у складу са својим кадровским и организационим могућностима.

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Институт је на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (у даљем тексту: одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Институт је обавезан да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије.. За мере исправљања је дужан да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За налазе, односно неправилности за које су дате препоруке под редним бројевима: 1; 2; 4; 8; 9; 10; 11 и 12 и које је могуће отклонити у року од 90 дана Институт је обавезан да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;

2. За налазе, односно неправилности за које су дате препоруке под редним бројевима: 3; 5; 6 и 7 и које је могуће отклонити у року до годину дана Институт је обавезан да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице;

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјекат ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања.

У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 ст. 7-13 Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
19. новембар 2019. године

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу одредби Закона о Државној ревизорској институцији, Програма ревизије за 2019. годину и Закључка број 400-111/2019-05 од 14. јануара 2019. године.

1. Предмет ревизије

Спроводи се ревизија правилности пословања која се односи на: 1) увођење скраћеног радног времена за послове на радним местима са повећаним ризиком, 2) набавку obroка и намирница намењених за исхрану болесника у стационарним здравственим установама и 3) обрачун и исплату накнаде за рад члановима управног и надзорног одбора.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2018. године.

3. Информације о субјекту ревизије

Назив: Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине
Седиште и адреса: Нови Сад, Хајдук Вељкова 10
Матични број: 08008353
ПИБ: 100455063

Регистроване делатности:

- високоспецијализована специјалистичко-консултативна и стационарна здравствена делатност из области здравствене заштите деце и омладине на секундарном и терцијарном нивоу,
- научно-истраживачка делатност.

Историјат Института

Релевантне правне чињенице везане за историјат Института су следеће:

- Почетак здравствене заштите деце у оквиру болничке специјализоване установе везује се за 1944. годину, када је отворено Дечје одељење у оквиру Војне болнице. После укидања Војне управе, 1947. године, Дечје одељење улази у састав Покрајинске болнице и добија назив Дечје одељење Покрајинске болнице;
- Након оснивања Медицинског факултета у Новом Саду 1963, Дечја болница прераста у Клинику за дечје болести. Од 1969. године, Клиника за дечје болести и Покрајински центар за здравствену заштиту мајке и детета спајају се у једну установу, под називом Институт за здравствену заштиту мајке и детета, са седиштем у Хајдук Вељковој 10 у Новом Саду, где се и данас налази;
- Народна скупштина Републике Србије је 21. 7. 1992. донела одлуку о плану мреже здравствених установа у Србији, по којој је Институт за здравствену заштиту мајке и детета променио име у Институт за здравствену заштиту деце и омладине, а од марта 2007. у Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине;
- Установа је уписана у судски регистар Трговинског суда у Новом Саду, под регистарским улошком број Fi. 72/07.

Унутрашња организација Института

У складу са прописима о унутрашњој организацији здравствених установа у Институту за здравствену заштиту деце и омладине су образоване следеће организационе јединице:

- Клиника за педијатрију;
- Клиника за дечју хирургију;
- Клиника за дечју хабилитацију и рехабилитацију;
- Служба за дијагностику и заједничке медицинске послове и
- Служба за правне, економско-финансијске, техничке и друге сличне послове.

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са усвојеним предметом и утврђеним критеријумима за ревизију правилности, ревизија је усмерена на:

- утврђивање права на скраћено радно време, организацију рада и остваривање права по основу скраћеног радног времена;
- планирање, спровођење и праћење јавних набавки намирница за припремање obroка за болеснике, као и утврђивање процењене вредности јавне набавке на основу спроведеног истраживања тржишта, утврђивање дискриминаторских услова у конкурсној документацији, набавку предметних добара по ценама већим од уговорених;
- правилност обрачуна и исплате накнаде за рад члановима управног и надзорног одбора.

Ревизија се спроводи на нивоу установе као целине, односно свих организационих делова.

5. Критеријуми

Прописи који су у ревизији коришћени као извор критеријума су:

- 1) Закон о раду,
- 2) Закон о безбедности и здрављу на раду:
- 3) Закон о јавним набавкама,
- 4) Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава,
- 5) Закон о здравственој заштити,
- 6) Закон о буџетском систему,
- 7) Посебан колективни уговор за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе,
- 8) подзаконски прописи донети у вези спровођењем наведених закона.

Критеријуми на основу којих се извршило оцењивање предмета ревизије су:

- 1) Да ли је послодавац донео акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини и утврдио начин и мере за њихово отклањање? (Закон о безбедности и здрављу на раду, члан 13 став 1)
- 2) Да ли је запосленима који раде на пословима са повећаним ризиком утврђено право на скраћено радно време на основу стручне анализе службе медицине рада? (Закон

о раду, члан 52 став 2 и члан 38 став 1 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе)

- 3) Да ли је послодавац актом о процени ризика, на основу оцене службе медицине рада, одредио посебне здравствене услове које морају испуњавати запослени на радном месту са повећаним ризиком? (Закон о безбедности и здрављу на раду, члан 16 став 1)
- 4) Да ли је послодавац упућивао на претходне и периодичне лекарске прегледе запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком? (Правилник о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених на радним местима са повећаним ризиком, члан 2 и 3)
- 5) Да ли је запосленима којима је уведено скраћено радно време одређен прековремени рад на тим пословима? (Закон о раду, члан 53 став 4)
- 6) Да ли мајка са дететом до три године ради на пословима са повећаним ризиком? (Посебни колективни уговор за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, члан 65 став 1)
- 7) Да ли су поступци планирања и спровођења јавних набавки, закључени уговори, измене и извршење закључених уговора у складу са Законом о јавним набавкама?
- 8) Да ли су извршене набавке добара без спроведеног поступка јавне набавке који је био обавезан по Закону?
- 9) Да ли управни и надзорни одбор има прописан број чланова и да ли су именовани у складу са Законом? (Закон о здравственој заштити, чл. 130, 137 и 139)
- 10) Да ли су повећаване накнаде члановима управног и надзорног одбора? (Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, члан 4)

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа који уређују пословање Института у вези са предметом ревизије;
- инспекцијски рад који укључује преглед евиденција и документације Института у вези са скраћеним радним временом, набавком намирница за исхрану болесника и обрачуном и исплатом накнада Управном и Надзорном одбору;
- испитивање активности, одлука одговорних лица Института у вези са скраћеним радним временом, набавком намирница за исхрану болесника и обрачуном и исплатом накнада Управном и Надзорном одбору;
- интервјуисање одговорних особа Института;
- прибављање писаних изјашњења одговорних лица Института у вези са предметом ревизије.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије упознали смо представнике Института са прелиминарним налазима и закључцима ревизије и потврдили тачност чињеница.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 „Фундаментални принципи ревизије јавног сектора“, ИССАИ 400 „Фундаментални принципи ревизије правилности пословања“ и ИССАИ 4000 „Стандард за ревизију правилности пословања“.

V ПРИЛОГ 1 – МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

Одговорна лица Института су у поступку ревизије прихватила и предузела мере и активности за примену следећих препорука:

- 1. да модели уговора као обавезни део конкурсне документације, као и закључени уговори, у вези са расходима за које се закључују уговори на 12 месеци и краће и чије се плаћање реализује у две буџетске године садржи одредбу да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години.*

Институт је доставио конкурсну документацију за јавну набавку број 6-13d/19 „Млечне формуле и ентерална храна за специјалне медицинске намене“, покренуту Одлуком 6-13d/19-1 од 29. јула 2019. године, у којој је модел уговора са уговорном одредбом да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години.

VI ПРИЛОГ 2 – УВОЂЕЊЕ СКРАЋЕНОГ РАДНОГ ВРЕМЕНА ЗА ПОСЛОВЕ НА РАДНИМ МЕСТИМА СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ

Доношење Акта о процени ризика

Институт је донео Одлуку о покретању поступка процене ризика на радном месту и у радној околини којом је за спровођење поступка процене ризика одредио Институт „Ватрогас“ доо, Нови Сад, правно лице са лиценцом у области безбедности и здравља на раду и запосленог који је одговоран за координацију између Института „Ватрогас“ доо, Нови Сад и Института. Поступајући по Решењу Одељења инспекције рада за Јужнобачки управни округ Инспектората за рад Министарства рада и социјалне политике Републике Србије, донео је Акт о процени ризика на радним местима и у радној околини (у даљем тексту: Акт о процени ризика).

Одредбама члана 13 став 1 Закона о безбедности и здрављу на раду прописано је да је послодавац дужан да донесе акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини и да утврди начин и мере за њихово отклањање. Радно место, у смислу тог закона, јесте простор намењен за обављање послова код послодавца (у објекту или на отвореном као и на привременим покретним градилиштима, објектима, уређајима, саобраћајним средствима и сл.) у којем запослени борави или има приступ у току рада и који је под непосредном или посредном контролом послодавца (члан 4 став 1 тачка б) Закона о безбедности и здрављу).

Правилником о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини утврђују се начин и поступак процене ризика од настанка повреда на раду или оштећења здравља, односно обољења запосленог на радном месту и у радној околини, као и начин и мере за њихово отклањање, које послодавац уређује актом о процени ризика. Сагласно члану 3 наведеног правилника процена ризика, између осталог, обухвата и снимање организације рада. Снимак организације рада послодавца, сагласно члану 6 истог правилника, представља увид у акт послодавца којим се уређује његово унутрашње уређење, односно организација и систематизација радних места за обављање послова из делатности послодавца и садржи послове, називе и локацију радних места где се обављају ти послови, услове за заснивање радног односа и број запослених на тим радним местима. Снимак организације рада садржи, између осталог, послове, називе и локацију радних места где се обављају послови, услове за заснивање радног односа и број запослених на тим радним местима, радно време и време provedено на одређеним пословима и др. У складу са одредбом члана 10 став 6 процена ризика се врши у односу на радно место. Сагласно овој одредби, ако се утврди да на радном месту и поред потпуно примењених мера у области безбедности и здравља на раду и других мера, постоје опасности и штетности, које према налазу процењивача ризика могу да изазову повреду или угрозу здравље запосленог, сматра се да је такво место са повећаним ризиком, што се утврђује актом о процени ризика.

Одредбама члана 24 став 2 Закона о раду је прописано да се правилником о организацији и систематизацији утврђују организациони делови код послодавца, назив и опис послова, врста и степен захтеване стручне спреме, односно образовања и други посебни услови за рад на тим пословима, а може да се утврди и број извршилаца. Овим законом је прописано да се радни однос заснива уговором о раду који закључују запослени и послодавац (члан 30 став 1), као и да уговор о раду, између осталог, садржи назив и опис послова, које запослени треба да обавља (члан 33 став 1 тачка 4)). Из наведеног јасно проистиче да Закон о раду не познаје појам „радно место“. Послодавац не доноси правилник о организацији и систематизацији радних места, него правилник о

организацији и систематизацији послова, а запослени заснива радни однос да би обављао одређену врсту посла, са јасно дефинисаним називом и описом, а не за рад на одређеном радном месту.

Из цитираних одредби Закона о безбедности и здрављу на раду, Закона о раду и Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини, према мишљењу ревизора, произилази да је у поступку доношења акта о процени ризика, потребно извршити снимање организације рада којим се идентификују:

- сва радна места, као простори на којима се обављају одређени послови из делатности послодавца и
- врсте послова, систематизованих актом којим се уређује унутрашња организација и систематизација послова, који се обављају на тим радним местима.

У поступку ревизије је утврђено да је Институт донео Акт о процени ризика поистовећујући појам радног места у смислу Закона о безбедности и здрављу на раду са пословима које запослени обавља у смислу Закона о раду, утврђеним интерним актом којим се уређује унутрашња организација и систематизација послова.

Одредбама члана 16 Закона о безбедности и здрављу на раду прописано је да је послодавац дужан да актом о процени ризика, на основу оцене службе медицине рада, одреди посебне здравствене услове које морају испуњавати запослени на радном месту са повећаним ризиком, као и да служби медицине рада, коју ангажује, обезбеди услове за самостално обављање послова заштите здравља запослених. Сагласно одредби члана 41 став 1 наведеног закона послодавац ангажује службу медицине рада за обављање послова заштите здравља запослених на раду. Ставом 2 истог члана прописано је да је служба медицине рада дужна да обавља послове у складу са овим законом, а нарочито, између осталог, да учествује у идентификацији и процени ризика на радном месту и радној околини приликом састављања акта о процени ризика, као и да оцењује и утврђује посебне здравствене способности које морају да испуњавају запослени за обављање одређених послова на радном месту са повећаним ризиком.

Одредбама члана 107 став 2 тачка 10) Закона о здравственој заштити¹⁸ прописано је да завод за медицину рада који оснива Република Србија предлаже критеријуме за утврђивање радног места са повећаним ризиком у здравственим установама и приватној пракси.

Институт је донео Акт о процени ризика којим су утврђена радна места са повећаним ризиком и одређени посебни здравствени услови које морају испуњавати запослени за обављање одређених послова на тим радним местима без ангажовања службе медицине рада, што није у складу са одредбама чл. 16 и 41 став 1 и 2 Закона о безбедности и здрављу на раду.

Институт је донео Акт о процени ризика:

- 1) с тим да у снимању организације рада нису одређени назив и локација радних места као простора намењених за обављање послова код послодавца у којем запослени борави или има приступ у току рада и у односу на које се врши процена ризика, већ је процена ризика извршена у односу на послове према акту којим се уређује организација и систематизација послова за чије обављање је запослени закључио уговор о раду, што није у складу са одредбом члана 4 став 1 тачка б) Закона о безбедности и здрављу на раду и чланом 6 и чланом 10 став 6 Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини;

¹⁸ „Службени гласник РС“, бр. 25/2019

- 2) којим су утврђена радна места са повећаним ризиком и одређени посебни здравствени услови које морају испуњавати запослени за обављање одређених послова на тим радним местима без ангажовања службе медицине рада, што није у складу са одредбама члана 16 став 1 и члана 41 став 1 и 2 Закона о безбедности и здрављу на раду.

Препоручује се одговорним лицима Института да се донесе акт о процени ризика у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду којим ће се:

- 1) ***идентификовати назив и локација радних места, која представљају простор намењен за обављање послова Института у којем запослени борави или има приступ у току рада;***
- 2) ***сви послови систематизовани актом о организацији и систематизацији послова повезати са идентификованим радним местима као простором у којем се ти послови обављају;***
- 3) ***извршити процена ризика на свим идентификованим радним местима уз ангажовање службе медицине рада која ће учествовати у идентификацији и процени ризика у складу са критеријумима за утврђивање радног места са повећаним ризиком у здравственим установама предложеним од завода за медицину рада који оснива Република Србија;***
- 4) ***оценити и утврдити посебни здравствени услови које морају испуњавати запослени за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком на основу оцене службе медицине рада.***

Увођење скраћеног радног времена запосленима који обављају послове на радним местима која Актом о процени ризика нису утврђена као радна места са повећаним ризиком

Институт је уговором о раду/анексом уговора о раду утврдио скраћено радно време за 187 запослених који обављају послове на 79 радних места/систематизованих послова која Актом о процени ризика нису утврђена као радна места/послови са повећаним ризиком.

Сагласно одредби члана 51 Закона о раду пуно радно време износи 40 часова недељно ако тим законом није друкчије одређено. Одредбом члана 52 став 1 наведеног закона и члана 37 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе прописано је да се запосленом који ради на нарочито тешким, напорним и за здравље штетним пословима, утврђеним законом или општим актом, на којима и поред примене одговарајућих мера безбедности и заштите живота и здравља на раду, средстава и опреме личне заштите, постоји повећано штетно дејство на здравље запосленог (радна места са повећаним ризиком) скраћује радно време сразмерно штетном дејству услова рада на здравље и радну способност запосленог, а највише 10 часова дневно. Скраћено радно време утврђује се на основу стручне анализе, у складу са законом. Запослени који ради скраћено радно време има сва права из радног односа као да ради са пуним радним временом.

Према одредби члана 38 став 1 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе радно време се скраћује сразмерно штетном дејству услова рада на здравље и радну способност запосленог, у складу са извршеном проценом ризика и стручном анализом службе медицине рада.

Одредбама члана 13 Закона о безбедности и здрављу на раду је прописано да је послодавац дужан да донесе акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини и да утврди начин и мере за њихово отклањање, те да је дужан да измени акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности и промене нивоа ризика у процесу рада; да се акт о процени ризика заснива на утврђивању могућих врста опасности и штетности на радном месту у радној околини, на основу којих се врши процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запосленог. Начин и поступак процене ризика на радном месту и у радној околини ближе је прописан Правилником о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини.

Сагласно одредбама члана 67 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе прописано је да се актом о процени ризика, за послове са повећаним ризиком, може као превентивна мера за безбедан и здрав рад утврдити скраћено радно време, додатне и једнократне паузе, као и друге мере, док су одредбама члана 38 став 2 дате смернице на основу којих се утврђује дужина радног времена за групе послова, уколико се те групе послова обављају на радним местима која су утврђена као радна места са повећаним ризиком.

Табела број 1: Преглед броја систематизованих послова на којима је уведено скраћено радно време који се не обављају на радним местима с повећаним ризиком

Редни број	Организациона јединица	Број радних места/ систематизованих послова	Број извршилаца
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1	Управа	1	1
2	Клиника за педијатрију	44	119
3	Клиника за дечју хирургију	16	38
4	Клиника за дечју хабилитацију и рехабилитацију	17	28
5	Служба за правне, економско - финансијске и друге сличне послове	1	1
УКУПНО		79	187

Институт је уговорима о раду/анексима уговора о раду утврдио скраћено радно време запосленима који обављају послове на радним местима која нису Актом о процени ризика утврђена као радна места - послови са повећаним ризиком, што није у складу са одредбом члана 52 став 1 Закона о раду и члана 37 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе. На тај начин, увођењем скраћеног радног времена овим лицима, преузете су обавезе и извршени расходи за плате, по основу часова рада који нису ефективно извршени у износу од најмање 7,8 милиона динара, што није у складу са одредбом члана 56 став 4 Закона о буџетском систему

Препоручује се одговорним лицима Института да закључе анексе уговора о раду којима ће запосленима који обављају послове на радним местима која Актом о процени ризика нису утврђена као радна места с повећаним ризиком утврдити радно време у трајању од 40 часова недељно.

Увођење скраћеног радног времена запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком без претходно извршене стручне анализе службе медицине рада

Као што је већ наведено у Прилогу број 2, у цитираним одредбама члана 16 и 41 ст. 1 и 2 Закона о безбедности и здрављу на раду послодавац је дужан да за обављање послова заштите здравља запослених ангажује службу медицине рада и истој обезбеди услове за самостално обављање послова заштите здравља запослених. Служба медицине рада је дужна да обавља послове у складу са овим законом, а нарочито, између осталог, да учествује у идентификацији и процени ризика на радном месту и радној околини приликом састављања акта о процени ризика, као и да оцењује и утврђује посебне здравствене способности које морају да испуњавају запослени за обављање одређених послова на радном месту са повећаним ризиком.

Сагласно одредби члана 52 став 2 Закона о раду скраћено радно време се утврђује на основу стручне анализе у складу са законом. Одредбом члана 38 став 1 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе прописано је да се радно време запосленог, у складу са законом, скраћује сразмерно штетном дејству услова рада на здравље и радну способност запосленог, у складу са извршеном проценом ризика и стручном анализом службе медицине рада.

У складу са цитираним одредбама горе наведених прописа, увођење скраћеног радног времена запосленима се заснива на извршеној процени ризика у којој учешће узима и служба медицине рада, те на извршеној стручној анализи ове службе у вези са штетним дејством услова рада на здравље и радну способност запосленог.

Институт је уговорима о раду/анексима уговора о раду утврдио скраћено радно време за 236 запослених који обављају послове на радним местима која су Актом о процени ризика утврђена као радна места с повећаним ризиком, без претходно извршене стручне анализе службе медицине, што није у складу са одредбама члана 52 став 2 Закона о раду и члана 38 став 1 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Одредбама члана 107 став 2 тачка 11) Закона о здравственој заштити прописано је да завод за медицину рада који оснива Република Србија предлаже критеријуме за скраћење времена изложености штетностима на местима рада са повећаним ризиком у здравственим установама и приватној пракси.

Препоручује се одговорним лицима Института да се право на скраћено радно време утврђује запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком на основу стручне анализе медицине рада у складу са критеријумима за скраћење времена изложености штетностима на местима рада са повећаним ризиком предложеним од завода за медицину рада који оснива Република Србија.

Увођење скраћеног радног времена запосленима који обављају послове на радним местима за које није извршена процена ризика

Упоредним прегледом радних места, односно систематизованих послова на којима је утврђено скраћено радно време и радних места/послова на којима је извршена процена ризика у Акту о процени ризика Института, утврђено је да Актом о процени ризика није обухваћен део систематизованих послова Института. Институт је уговором о раду/анексом уговора о раду утврдио скраћено радно време за 71 запосленог, а да претходно није у Акту о процени ризика утврдио да ли се послови на које су ови запослени распоређени обављају на радном месту са повећаним ризиком или на радном месту које се не евидентира као радно место са повећаним ризиком.

Као што је већ наведено у Прилогу број 2, у цитираним одредбама члана 52 став 1 Закона о раду и члана 37 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, предуслов за то да послодавац може запосленом утврдити право на скраћено радно време јесте да тај запослени обавља послове на радном месту са повећаним ризиком које је као такво утврђено актом о процени ризика за сва радна места у радној околини. Према члану 13 Закона о безбедности и здрављу на раду послодавац је дужан да донесе акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини и да утврди начин и мере за њихово отклањање.

Начин и поступак процене ризика од настанка повреда на раду или оштећења здравља, односно обољења запосленог на радном месту и у радној околини, као и начин и мере за њихово отклањање које послодавац уређује актом о процени ризика је прописан Правилником о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини. Према одредбама члана 3 наведеног правилника процена ризика, између осталог, обухвата и снимање организације рада. Снимак организације рада послодавца, према члану 6 истог правилника, представља увид у акт послодавца којим се уређује његово унутрашње уређење, односно организација и систематизација радних места за обављање послова из делатности послодавца и садржи послове, називе и локацију радних места где се обављају ти послови, услове за заснивање радног односа и број запослених на тим радним местима.

Из напред наведених одредби Закона о безбедности и здрављу на раду, Закона о раду и Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини произилази да је у поступку доношења акта о процени ризика, у оквиру поступка процене ризика, потребно извршити снимање организације рада којом се идентификују:

- сва радна места, као простори на којима се обављају одређени послови из делатности послодавца и
- врсте послова, систематизованих актом којим се уређује унутрашња организација и систематизација послова, који се обављају тим радним местима.

Институт је уговорима о раду/анексима уговора о раду утврдио скраћено радно време запосленима који обављају послове на радним местима за која није извршена процена ризика у Акту о процени ризика, што није у складу са одредбама члана 52 став 1 Закона о раду и чланом 37 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Препоручује се одговорним лицима Института да:

- 1) донесу акт о процени ризика у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду којим ће све систематизоване послове повезати са идентификованим радним местима као простором у којем се ти послови обављају;**
- 2) да утврђују право на скраћено радно време запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком на основу стручне анализе медицине рада у складу са критеријумима за скраћење времена изложености штетностима на местима рада са повећаним ризиком предложеним од завода за медицину рада који оснива Република Србија.**

Претходни и периодични лекарски прегледи запосленима на радним местима са повећаним ризиком

У поступку ревизије је извршен увид у документацију о обављеним лекарским прегледима у узорку тестираних запослених који раде на радним местима са повећаним ризиком. Прописане претходне и периодичне лекарске прегледе обављали су само радиолози и радиолошки техничари, односно само запослени у Одељењу за радиолошку дијагностику који су обављају послове на радним местима са повећаним ризиком.

Институт није пружио доказе о томе да су сви запослени који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком обављали претходне лекарске прегледе пре почетка рада или њиховог распоређивања на ове послове, као и периодичне лекарске прегледе у току рада.

Одредбама члана 15 став 1 тачка 8) Закона о безбедности и здрављу на раду прописано је да је послодавац дужан да обезбеди на основу акта о процени ризика и оцене службе медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са овим законом. Одредбама члана 43 став 1 истог закона и члана 66 став 1 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе прописано је да је послодавац дужан да запосленом на радном месту са повећаним ризиком пре почетка рада обезбеди претходни лекарски преглед, као и периодични лекарски преглед у току рада. Одредбама члана 41 став 1 и 2 тачка 5) Закона о безбедности и здрављу на раду прописано је да послодавац ангажује службу медицине рада за обављање послова заштите здравља на раду која је дужна, између осталог, да врши претходне и периодичне лекарске прегледе запослених на радним местима са повећаним ризиком и издаје извештаје о лекарским прегледима у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду.

Правилником о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених на радним местима са повећаним ризиком утврђен је начин, поступак и рокови вршења претходног лекарског прегледа лица које заснива радни однос, односно лица које послодавац ангажује за рад на радном месту са повећаним ризиком и периодичног лекарског прегледа запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком.

Одредбама члана 38 Закона о раду прописано је да послодавац може да закључи уговор о раду за послове са повећаним ризиком само ако запослени испуњава услове за рад на тим пословима. Запослени може да ради на овим пословима само на основу претходно утврђене здравствене способности за рад на тим пословима од стране надлежног здравственог органа, у складу са законом.

Одредбама члана 64 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе

прописано је да запослени може бити ангажован на пословима са повећаним ризиком ако је здравствено способан за обављање послова са повећаним ризиком.

Институт није обезбедио свим запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком обављање претходног лекарског прегледа пре почетка рада, као и периодичних лекарских прегледа у току рада, што није у складу са одредбама чл. 15 став 1 тачка 8) и члана 43 став 1 Закона о безбедности и здрављу на раду и члана 66 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Препоручује се одговорним лицима Института да се свим запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком обезбеди обављање претходног лекарског прегледа пре почетка рада, као и периодичних лекарских прегледа у току рада.

Увођење прековременог рада запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком

У поступку ревизије је у тестираном узорку утврђено да је у току 2018. године 25 запослених, који обављају послове на радним местима која су Актом о процени ризика утврђена као радна места са повећаним ризиком, остварило 6.200 часова рада дужег од пуног радног времена, а расходи по том основу су извршени у износу од најмање 4.9 милиона динара.

Законом о здравственој заштити који је био у примени у 2018. години је прописано да је здравствена установа дужна, да у оквиру утврђеног недељног распореда рада и радног времена, пружа здравствену заштиту радом у једној, две или више смена, у складу са делатношћу здравствене установе, о чему одлуку доноси директор здравствене установе.

Одлуком директора Института о распореду, почетку и завршетку радног времена¹⁹ је утврђено да се у Институту организује рад у пуном радном времену (и у оквиру њега једнократно радно време, рад у сменама и рад у турнусу) и рад у скраћеном радном времену. Након тога, директор Института је донео Одлуку о изменама и допунама Одлуке о распореду, почетку и завршетку радног времена²⁰ и још три Одлуке²¹ које се односе на увођење сменског рада у Институту.

Облици прековременог рада здравствених радника, у смислу наведеног закона су дежурство, приправност и рад по позиву. Дежурство, као облик прековременог рада, уводи се здравственим радницима уколико здравствена установа није у могућности да обезбеди здравствену заштиту организацијом рада у сменама или прерасподелом радног времена. Директор здравствене установе доноси одлуку о увођењу и обиму дежурства на нивоу здравствене установе, као и по здравственом раднику.

Одредбом члана 53 став 4 Закона о раду је прописано да послодавац не може да одреди прековремени рад запосленима који раде на пословима са скраћеним радним временом, ако законом није друкчије одређено.

¹⁹ Број: 884/1 од 17. октобра 2003. године

²⁰ Број: 1099/1 од 29. јула 2009. године

²¹ Број: 1286 од 16. јула 2010. године

Број: 907 од 26. маја 2011. године

Институт је Актом о процени ризика утврдио 98 радних места са повећаним ризиком. Институт је уговором о раду/анексом уговора о раду увео скраћено радно време за 494 извршиоца.²²

Према подацима исказаним у Извршењу Плана рада Института за 2018. годину²³ Институт је на дан 31.12.2018. године имао 713 запослених који су се финансирани на терет средстава обавезног здравственог осигурања, што представља и укупан број запослених на неодређено време јер није имао запослене који су се финансирани из других средстава.

С обзиром да од 713 запослених, њих 494 ради скраћено, од чега су скоро сви здравствени радници, велика је вероватноћа потребе за радом који је дужи од пуног радног времена баш у овој категорији запослених.

Кадровским планом Института за 2018. годину²⁴ утврђено је 780 запослених на неодређено време који обављају послове за потребе обавезног здравственог осигурања.

Према подацима исказаним у Извршењу Плана рада Института за 2018. годину утврђено је да је број запослених на неодређено време у Институту био испод потребног броја запослених утврђеног нормативом за 79 извршилаца, од чега је највећи недостатак кадра забележен код медицинских сестара/техничара.

Табела број 2: Преглед броја запослених у Институту на дан 31. 12. 2018. године

Кадар	Број запослених на неодређено време који се финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања	Норматив	Разлика	Број запослених на неодређено време који се финансирају из других средстава	Укупно запослених на неодређено време	Број запослених на одређено време због замене одсутних запослених	Број запослених на одређено време због повећаног обима посла
1	2	3	4(2-3)	5	6(2+5)	7	8
Доктори медицине	130	134	-4	0	130		
Фармацеути	2	2	0	0	2		
Медицинске сестре/техничари	408	503	-95	0	408	18	6
Здравствени сарадници	30	7	23	0	30		1
Немедицински административни радници	34	25	9	0	34		
Немедицински технички и помоћни радници	109	121	-12	0	109		10
УКУПНО	713	792	-79	0	713	18	17

У писаној информацији упућеној ревизорском тиму на упит о неопходности увођења прековременог рада запосленима који обављају послове на радним местима која су Актом о процени ризика утврђена као радна места с повећаним ризиком, одговорна лица Института су навела да је Институт једина установа на територији Аутономне

²² Податак добијен од Службе за правне, економско – финансијске, техничке и друге сличне послове

²³ Број: 06-44/20 од 1. фебруара 2019. године

²⁴ Број: 112-01-200/2018-02 од 20. августа 2018. године

покрајине Војводине која пружа здравствену заштиту на терцијарном нивоу, а такође врши функцију ургентног центра за оболелу и повређену децу из целе Војводине, те да с обзиром, да на територији Града Новог Сада нема градске болнице, збрињава и патологију секундарног нивоа. Даље се наводи да је од укупног броја запослених лекара, специјалиста и субспецијалиста, код њих девет утврђена преостала радна способност и исти су ослобођени прековременог и ноћног рада, као и да у случају привремене спречености за рад здравственог радника услед болести, тек после 30 дана одсутности запосленог Институт има право да запосли лице које ће га мењати. За време годишњих одмора и плаћеног одсуства расположиви кадар мора да обезбеди континуирано пружање услуга здравствене заштите. Институт од 2013. године није имао неуговорене раднике, због немогућности финансирања њихових плата, услед недостатка сопствених средстава. Институт није подлегао ни рационализацији броја запослених јер је број запослених на неодређено време био мањи од утврђеног максималног броја, а од 2013. године број запослених је увек био испод броја утврђеног Кадровским планом.

Одредбом члана 59 став 1 Закона о здравственој заштити, који је ступио на снагу 11. априла 2019. године прописано је да здравствени радници и здравствени сарадници, као и друга лица запослена у здравственој установи, односно приватној пракси, не смеју напустити радно место док им се не обезбеди замена у току радног времена, односно после истека радног времена, ако би се тиме нарушило обављање здравствене делатности и угрозило здравље пацијента. Запослени који је у наведеном случају наставио рад после истека радног времена, што се сматра прековременим радом, дужан је да о томе писмено обавести непосредног руководиоца, најкасније наредног радног дана. Одредбом става 3 наведеног члана прописано је да се запосленом који ради на пословима на којима је уведено скраћено радно време, у складу са законом којим се уређује рад, може одредити прековремени рад на тим пословима у случају из става 1 овог члана, као и у случају да се пружање здравствене заштите не може организовати на други начин.

Имајући у виду овакво законско решење, које је у примени од 11. априла 2019. године, одређивање прековременог рада запосленом који ради на пословима на којима је уведено скраћено радно време не представља повреду члана 53 став 4 Закона о раду и у вези са овом неправилношћу која је постојала у 2018. години, ревизор се уздржава од давања препоруке.

VII ПРИЛОГ 3 – НАБАВКА ОБРОКА И НАМИРНИЦА НАМЕЊЕНИХ ЗА ИСХРАНУ БОЛЕСНИКА

Набавка намирница за исхрану болесника

Управни одбор Института је донео Одлуку²⁵ којом је усвојен Финансијски план Института за здравствену заштиту деце и омладине за 2018. годину. Финансијским планом планирани расходи на конту 426000 – Материјал износе 625 милиона динара (611 милиона динара из средстава ООСО, 13 милиона динара из средстава аутономне покрајине и милион динара из осталих извора). У току 2018. године извршене су четири измене и допуне Финансијског плана за 2018. годину тако да планирани расходи на конту 426000 – Материјал износе 646 милиона динара.

Институт је у 2018. години извршио набавку намирница за исхрану болесника по закљученим уговорима о јавним набавкама у 2017. години и по закљученим уговорима о јавним набавкама у 2018. години.

Табела број 3: Преглед вредности закључених уговора у поступцима јавних набавки хране и намирница, извршених набавки и извршења преко уговорених вредности

(у хиљадама динара)

Број и датум уговора	Преузете обавезе по уговору (без ПДВ-а)	Преузете обавезе по уговору (са ПДВ-ом)	Извршене набавке у 2017. години	Извршене набавке у 2018. години	Извршено преко уговорене вредности	% извршења преко уговорене вредности у односу на вредност преузетих обавеза по уговору
1	2	3	4	5	6 (3-4-5)	7 (6/3*100)
3697 од 27. 12. 2017.	2.388	2.636	50	2.754	(168)	(6%)
3698 од 27. 12. 2017.	1.950	2.212	27	4.018	(1.833)	(83%)
3699 од 27. 12. 2017.	3.489	3.912	64	4.239	(391)	(10%)
3700 од 27. 12. 2017.	3.339	3.693	20	3.779	(106)	(3%)
3701 од 27. 12. 2017.	2.827	3.207	54	3.159	(6)	(0%)
489 од 13. 2. 2018.	2.048	2.457	0	2.104		
1498 од 2. 6. 2017.	147	162	0	129		
1499 од 2. 6. 2017.	420	462	289	173		
1500 од 2. 6. 2017.	29	32	0	32		
1501 од 2. 6. 2017.	180	198	152	40		
1502 од 2. 6. 2017.	89	98	52	0		
1503 од 2. 6. 2017.	188	206	99	74		
1504 од 2. 6. 2017.	45	50	16	43	(9)	(18%)
1505 од 2. 6. 2017.	12	13	8	5		
1506 од 2. 6. 2017.	165	197	90	54		
1507 од 2. 6. 2017.	490	588	366	237	(15)	(3%)
1508 од 2. 6. 2017.	500	600	311	131		
УКУПНО	18.306	20.723	1.598	20.971	(2.528)	

Полазећи од прегледа реализације уговора приказаних у табели број 3, утврђено је да је Институт вршио набавку преко уговорене вредности - повећањем обима набавке

²⁵ Број: 339 од 26. 1. 2018. године

намирница преко 5% уговорене вредности код четири првобитно закључена уговора, што је приказано у табели број 4.

Табела број 4: Преглед извршења преко вредности дозвољеног увећања према члану 115 Закона о јавним набавкама

(у хиљадама динара)

Број и датум уговора	Преузете обавезе по уговору (са ПДВ-ом)	Извршене набавке у 2017. години	Извршене набавке у 2018. години	Укупно извршени расходи	Извршено преко уговорене вредности
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6 (2-3-4)</i>
3697 од 27. 12. 2017.	2.636	50	2.754	2.804	(168)
3698 од 27. 12. 2017.	2.212	27	4.018	4.045	(1.833)
3699 од 27. 12. 2017.	3.912	64	4.239	4.303	(391)
1504 од 2. 6. 2017.	50	16	43	59	(9)
УКУПНО	8.810	157	11.054	11.211	(2.401)

Одредбама чл. 7 и 7а Закона о јавним набавкама прописане су набавке на које се закон не примењује, док је одредбама члана 115 став 1 истог закона прописано да наручилац може након закључења уговора о јавној набавци без спровођења поступка јавне набавке повећати обим предмета набавке, с тим да се вредност уговора може повећати максимално до 5% од укупне вредности првобитно закљученог уговора.

Институт је повећао обим предмета набавке намирница за исхрану болесника у износу од 2,4 милиона динара преко уговорених вредности с тим да није извршено спровођење јавних набавки, без обзира на то што нису постојали разлози за изузеће од примене прописани одредбама чл. 7 и 7а Закона о јавним набавкама и услови прописани одредбама члана 115 став 1 Закона о јавним набавкама. На тај начин поступљено је супротно члану 56 став 4 Закона о буџетском систему.

Препоручује се одговорним лицима Института да уведу контролне поступке којима ће обезбедити да се набавке намирница за исхрану болесника врше у складу са прописима којима се уређују јавне набавке.

Измене током трајања уговора о јавним набавкама

Полазећи од прегледа реализације уговора приказаних у табели број 3, утврђено је да је Институт вршио набавку преко уговорене вредности - повећањем обима набавке намирница до 5% уговорене вредности код три првобитно закључена уговора, што је приказано у табели број 5.

Табела број 5: Преглед уговора закључених у поступцима јавних набавки у којима је вршено увећање обима предмета набавке

(у хиљадама динара)

Број и датум уговора	Преузете обавезе по уговору (са ПДВ-ом)	Извршене набавке у 2017. години	Пренос у 2018. годину	Извршене набавке у 2018. години	Извршено преко уговорене вредности
1	2	3	4 (2-3)	5	6 (2-3-5)
3700 од 27. 12. 2017.	3.693	20	3.673	3.779	(106)
3701 од 27. 12. 2017.	3.207	54	3.153	3.159	(6)
1507 од 2. 6. 2017.	588	366	222	237	(15)
Укупно:	15.298	597	15.701	18.229	(127)

Одредбама члана 115 ст. 1 и 5 Закона о јавним набавкама уређене су измене током трајања уговора о јавној набавци и дефинисано је да наручилац може након закључења уговора о јавној набавци без спровођења поступка јавне набавке повећати обим предмета набавке, с тим да се вредност уговора може повећати максимално до 5% од укупне вредности првобитно закљученог уговора, као и да је наручилац дужан да донесе одлуку о измени уговора и да у року од три дана од дана доношења исту објави на Порталу јавних набавки и извештај достави Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији.

Увидом у извршење уговора о набавкама намирница за исхрану болесника у току 2018. године, односно увидом у табеларни приказ „Преглед закључених уговора за набавку намирница, вредности испоручених добара и разлике између вредности испоручених добара и вредности уговора“ достављеног у поступку ревизије, установљено је да је повећан обим предмета набавке за износ од 127 хиљада динара о чему нису закључивани анекси уговора и доношене одговарајуће одлуке.

Институт је повећао обим предмета набавке без измене уговора закључивањем писаног анекса уговора и без доношења одлуке о измени уговора и њеног објављивања на Порталу јавних набавки и без подношења извештаја Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији, што није у складу са чланом 115 ст. 1 и 5 Закона о јавним набавкама. На тај начин није поступљено у складу са чланом 57 Закона о буџетском систему.

Препоручује се одговорним лицима Института да уведу контролне поступке којима ће обезбедити да измене уговора о јавним набавкама у погледу повећања обима предмета набавке врше закључивањем анекса уговора, доношењем одлука о измени уговора и обавештавањем надлежних државних органа на начин прописан Законом о јавним набавкама.

Процењена вредност јавне набавке

Институт је у 2018. години извршио набавку намирница и прехранбених производа по закљученим уговорима о јавним набавкама у 2017. години и по закљученим уговорима о јавним набавкама у 2018. години.

У табеларним прегледима број 6, 7 и 8 приказане су набавке намирница и прехранбених производа спроведених у 2017. и 2018. години обликоване по партијама.

Табела број 6: Приказ процењене вредности и уговора закључених у поступку јавне набавке 4-24д/17 „Намирнице и прехранбени производи“

Партија и процењена вредност	Број уговора, датум и вредност
1	2
Партија 1 – Свеже месо; 2.534 хиљаде динара;	3697 од 27. децембра 2017. године; 2.388 хиљада динара;
Партија 2 – Месне прерађевине; 1.596 хиљада динара;	За наведену партију су поднете све неодговарајуће и неприхватљиве понуде
Партија 3 – Млеко и млечне прерађевине; 2.355 хиљаде динара;	3698 од 27. децембра 2017. године; 1.950 хиљада динара;
Партија 4 – Свеже и конзервисано и прерађено воће и поврће; 3.511 хиљада динара;	3699 од 27. децембра 2017. године; 3.489 хиљада динара;
Партија 5 – Млинарски пекарски производи; 3.347 хиљада динара;	3700 од 27. децембра 2017. године; 3.339 хиљада динара
Партија 6 – Остале намирнице широке потрошње; 3.157 хиљада динара;	3701 од 27. децембра 2017. године; 2.827 хиљада динара;

Табела број 7: Приказ процењене вредности и уговора закључених у поступку јавне набавке 4-29д/17 „Намирнице и прехранбени производи – Месне прерађевине“

Процењена вредност*	Број уговора, датум и вредност
1	2
2.200 хиљаде динара	489 од 13. фебруара 2018. године; 2.048 хиљада динара;

*јавна набавка није обликована по партијама

Табела број 8: Приказ процењене вредности и уговора закључених у поступку јавне набавке 4-32д/18 „Намирнице и прехранбени производи“

Партија и процењена вредност	Број уговора, датум и вредност
1	2
Партија 1- Свеже месо; 1.803 хиљаде динара;	За наведену партију су поднете све неодговарајуће и неприхватљиве понуде
Партија 2 - Месне прерађевине; 1.776 хиљаде динара;	4238 од 25. децембра 2018. године; 1.526 хиљаде динара;
Партија 3 - Млеко и млечне прерађевине; 2.626 хиљаде динара;	4239 од 25. децембра 2018. године; 2.657 хиљаде динара;
Партија 4 - Свеже и конзервисано и прерађено воће и поврће; 4.577 хиљаде динара;	4240 од 25. децембра 2018. године; 3.489 хиљаде динара;
Партија 5 - Млинарски и пекарски производи; 3.267 хиљаде динара;	4241 од 25. децембра 2018. године; 3.264 хиљаде динара;
Партија 6 - Остале намирнице широке потрошње; 2.951 хиљаде динара;	4242 од 25. децембра 2018. године; 2.328 хиљаде динара;

Процењена вредност јавне набавке мора бити заснована на спроведеном истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора бити валидна у време покретања поступка. Члан 15 Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке Института за здравствену заштиту деце и омладине Војводине дефинише да се процењена вредност

јавне набавке одређује у складу са техничким спецификацијама утврђеног предмета набавке и утврђеним количинама, а као резултат претходног искуства у набавци конкретног предмета набавке и спроведеног испитивања тржишта. Члан 16 истог Правилника дефинише да организационе јединице испитују и истражују тржиште сваког појединачног предмета набавке, и то тако што: испитују степен развијености тржишта, упоређују цене више потенцијалних понуђача, прате квалитет, период гаранције, начин и трошкове одржавања, рокове испоруке, постојеће прописе и стандарде, могућности на тржишту за задовољавање потреба наручиоца на другачији начин и др.

Одговорна лица Института су путем електронске поште (мејлом од 30. августа 2019. године) у поступку ревизије дала изјашњење о начину на који се утврђује процењена вредност јавних набавки намирница и прехранбених производа у оквиру Института. Начин утврђивања процењене вредности јавних набавки је следећи: као полазна основа за одређивање процењене вредности се узимају појединачне уговорене цене у понудама из јавних набавки спроведених у претходној години. Такође, на основу информација добијених од одговорних лица Института у поступку ревизије, испитивање тржишта се најчешће врши путем претраживања електронски доступних података на сајтовима великих трговинских фирми које се баве трговином прехранбеним производима, телефонских разговора са потенцијалним понуђачима које врши овлашћено лице Института и путем, с обзиром да се ради о добрима широке потрошње односно добрима која су у свакодневной људској употреби, непосредног увида у исте у малопродајним трговинским објектима. О наведеним начинима испитивања тржишта за намирнице и прехранбене производе се не сачињава службена забелешка нити постоји електронски траг (путем електронске поште и сл.) односно, тиму за ревизију до момента издавања овог Нацрта извештаја такви подаци нису предочени.

Институт није утврдио процењену вредност јавних набавки намирница и прехранбених производа и на основу истраживања тржишта предмета јавне набавке чиме би обезбедио валидност процене у време покретања поступка, што није у складу са чланом 64 став 3 Закона о јавним набавкама и чланом 15 Правилника о ближе уређивању поступка јавне набавке Института за здравствену заштиту деце и омладине Војводине.

Препоручује се одговорним лицима Института да предузму мере да се процењена вредност јавне набавке намирница заснива и на спроведеном испитивању, односно истраживању тржишта предмета јавне набавке, како би се обезбедила валидност процене у време покретања поступка..

Набавка намирница и прехранбених производа у 2018. години

Одлуком о покретању отвореног поступка јавне набавке за набавку добара – „Набавка намирница и прехранбених производа“ број: 4-32d/18-1 од 22. новембра 2018. године вршилац дужности директора Института покренула је поступак јавне набавке намирница и прехранбених производа.

Процењена вредност јавне набавке је 17 милиона динара. Набавка је организована у шест партија (Партија 1 – „Свеже месо“; Партија 2 – „Месне прерађевине“; Партија 3 – „Млеко и млечне прерађевине“; Партија 4 – „Свеже и конзервисано и прерађено воће и поврће“; Партија 5 – „Млинарски пекарски производи“; Партија 6 – „Остале намирнице широке потрошње“).

После спроведеног поступка, закључени су уговори са изабраним понуђачима:

- 1) за Партију број 1 – „Свеже месо“, поступак је обустављен. За наведену партију су поднете све неодговарајуће и неприхватљиве понуде.
- 2) за Партију број 2 – „Месне прерађевине“ са „BIG TRADE“ доо. из Новог Сада, закључен је Уговор о купопродаји број: 4238 од 25. децембра 2018. године.
- 3) за Партију број 3 – „Млеко и млечне прерађевине“ са „АМАКС“ доо. из Новог Сада, закључен је Уговор о купопродаји број: 4239 од 25. децембра 2018. године.
- 4) за Партију број 4 – „Свеже и конзервисано и прерађено воће и поврће“ са „FRUTI CO“ доо. из Новог Сада, закључен је Уговор о купопродаји број: 4240 од 25. децембра 2018. године.
- 5) за Партију број 5 – „Млинарски пекарски производи“ са „ILLI GROUP“ доо. из Новог Сада, закључен је Уговор о купопродаји број: 4241 од 25. децембра 2018. године.
- 6) за Партију број 6 – „Остале намирнице широке потрошње“ са „FRUTI CO“ доо. из Новог Сада, закључен је Уговор о купопродаји број: 4242 од 25. децембра 2018. године.

У поступку ревизије утврђено је да је Институт за Партију 3 „Млеко и млечне прерађевине“ доделио уговор једином понуђачу "Амакс" доо. Нови Сад, чије је понуда садржала цену незнатно већу од процењене вредности за предметну партију. Према оцени ревизора, с обзиром на то да је пристигла једна понуда и да је понуђена цена незнатно већа од процењене вредности (понуђена цена је била већа за 31 хиљаду динара без ПДВ-а од процењене вредности), понуђена цена није већа од упоредиве тржишне цене. Институт није доставио образложен извештај Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији.

Табела број 9: Преглед процењене вредности и вредности прихваћене понуде за партију 3

Партија и процењена вредност	Понуда добављача
1	2
Партија 3 – „Млеко и млечне прерађевине“ 2.626 хиљада динара	„Амакс“ доо Нови Сад 2.657 хиљада динара

Чланом 107 Закона о јавним набавкама уређени су услови за доделу уговора. У ставу 3 овог члана прописано је да након спроведене стручне оцене понуда, на основу извештаја комисије наручилац доноси одлуку о додели уговора, ако је прибавио најмање једну прихватљиву понуду а у ставу 4 да наручилац може доделити уговор понуђачу чија понуда садржи понуђену цену већу од процењене вредности јавне набавке ако није већа од упоредиве тржишне цене и ако су понуђене цене у свим одговарајућим понудама веће од процењене вредности јавне набавке. У складу са чланом 107 став 5 Закона о јавним набавкама, наручилац је био дужан да у случају доделе уговора понуђачу чија понуда

садржи понуђену цену већу од процењене вредности јавне набавке, након доношења одлуке о додели уговора достави образложен извештај Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији.

Институт је у поступку јавне набавке „Набавка намирница и прехранбених производа“ - Партија 3 „Млеко и млечне прерађевине“ прихватио понуду понуђача чија је понуђена вредност била већа од процењене вредности за предметну партију с тим да није достављен образложен извештај Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији, што није у складу са члана 107 став 5 Закона о јавним набавкама.

Препоручује се одговорним лицима Института да се процењена вредност јавне набавке заснива на спроведеном испитивању односно истраживању тржишта предмета јавне набавке, како би се могла утврђивати упоредивост са тржишном ценом у случајевима да све понуде садрже понуђену цену изнад процењене вредности јавне набавке, као и да се у случајевима прихватања понуде која садржи цену изнад процењене вредности доставља образложен извештај Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији.